ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟΝ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Ἀπόφασις τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως,

Σαμπεζύ-Γενεύη, 10-17 Ὀκτωβρίου 2015

Δημοσιεύεται συμφώνως πρός τάς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν,

Σαμπεζύ-Γενεύη, 21-28 Ἰανουαρίου 2016

Ἡ Ε΄ Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις, ἐργασθεῖσα ἐπί τῇ βάσει τοῦ συμφωνηθέντος καί ἐγκριθέντος ὑπό τῆς Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐν Chambésy ἀπό 9ης ἕως 17ης Δεκεμβρίου 2009 κειμένου «Τό Αὐτόνομον καί ὁ τρόπος ἀνακηρύξεως αὐτοῦ», ἐξήτασε τάς ἐκκλησιολογικάς, τάς κανονικάς καί τάς ποιμαντικάς πτυχάς τοῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτονόμου, ἀνεζήτησε δέ τήν ὁμόφωνον διατύπωσιν τῆς ἑνιαίας πανορθοδόξου θέσεως ἐπί τοῦ θέματος.

Τά ἀπασχολήσαντα τήν Ε΄ Προσυνοδικήν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν ζητήματα, τά ὁποῖα προκύπτουν ἐκ τοῦ ἐπί τοῦ θέματος κειμένου τῆς ὡς ἄνω Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀνεφέροντο:

α) εἰς τήν ἔννοιαν, τό περιεχόμενον καί τά ποικίλα σχήματα τοῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτονόμου,

β) εἰς τάς προϋποθέσεις τοπικῆς τινος Ἐκκλησίας διά νά ζητήσῃ τήν Αὐτονομίαν αὐτῆς ἐκ τῆς εἰς ἥν ὑπάγεται Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας,

γ) εἰς τήν ἀποκλειστικήν ἁρμοδιότητα τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας νά κινήσῃ καί νά ὁλοκληρώσῃ τήν διαδικασίαν ἀποδόσεως τῆς Αὐτονομίας εἰς τμῆμα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, Αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν μή ἱδρυομένων εἰς τόν γεωγραφικόν χῶρον τῆς Ὀρθοδόξου Διασπορᾶς, καί

δ) εἰς τάς συνεπείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς πράξεως διά τάς σχέσεις τῆς ἀνακηρυχθείσης

Αὐτονόμου Ἐκκλησίας τόσον πρός τήν εἰς ἥν ἀναφέρεται Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ὅσον καί πρός τάς ἄλλας Αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας.

1. Ὁ θεσμός τοῦ Αὐτονόμου ἐκφράζει κατά κανονικόν τρόπον τό καθεστώς τῆς σχετικῆς ἤ μερικῆς ἀνεξαρτησίας ἑνός συγκεκριμένου ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος ἐκ τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, εἰς τήν ὁποίαν κανονικῶς ἀναφέρεται.

α) Κατά τήν ἐφαρμογήν τοῦ θεσμοῦ τούτου εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν πρᾶξιν διεμορφώθησαν βαθμίδες ἐξαρτήσεως, ἀφορῶσαι εἰς τάς σχέσεις τῆς Αὐτονόμου πρός τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, εἰς τήν ὁποίαν αὕτη ἀναφέρεται.

β) Ἡ ἐκλογή τοῦ Πρώτου τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας ἐγκρίνεται ἤ διενεργεῖται ὑπό τοῦ ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, τόν Προκαθημένον τῆς ὁποίας οὗτος μνημονεύει καί εἰς τόν ὁποῖον κανονικῶς ἀναφέρεται.

γ) Εἰς τήν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Αὐτονόμου ὑφίστανται διάφορα σχήματα κατά τήν ἐφαρμογήν αὐτοῦ εἰς τήν ἐκκλησιαστικήν πρᾶξιν, τά ὁποῖα προσδιορίζονται ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξαρτήσεως τῆς Αὐτονόμου ἀπό τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν.

δ) Εἰς σχήματά τινα ὁ βαθμός ἐξαρτήσεως τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας ἐκφράζεται καί διά τῆς συμμετοχῆς τοῦ Πρώτου αὐτῆς εἰς τήν Σύνοδον τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.

2. Ἡ κίνησις καί ἡ ὁλοκλήρωσις τῆς διαδικασίας διά τήν ἀπόδοσιν τοῦ Αὐτονόμου εἰς τμῆμα τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀνήκει εἰς τήν κανονικήν ἁρμοδιότητα αὐτῆς, πρός τήν ὁποίαν ἀναφέρεται ἡ ἀνακηρυσσομένη Αὐτόνομος Ἐκκλησία. Οὕτως:

α) Ἡ ζητοῦσα τήν Αὐτονομίαν αὐτῆς τοπική Ἐκκλησία, ἐάν διαθέτῃ τάς ἀναγκαίας ἐκκλησιαστικάς καί ποιμαντικάς προϋποθέσεις, ὑποβάλλει τό σχετικόν αἴτημα εἰς τήν πρός ἥν ἔχει τήν ἀναφοράν αὐτῆς Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, ἐξηγοῦσα καί τούς σοβαρούς λόγους, οἱ ὁποῖοι ὑπαγορεύουν τήν ὑποβολήν τοῦ αἰτήματος αὐτῆς.

β) Ἡ Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία, δεχομένη τό αἴτημα αὐτῆς, ἀξιολογεῖ ἐν Συνόδῳ τάς προϋποθέσεις καί τούς λόγους τῆς ὑποβολῆς τοῦ αἰτήματος καί ἀποφασίζει διά τήν ἀπόδοσιν ἤ μή τοῦ Αὐτονόμου. Εἰς περίπτωσιν θετικῆς ἀποφάσεως ἐκδίδει τόν σχετικόν Τόμον, ὁ ὁποῖος καθορίζει τά γεωγραφικά ὅρια καί τάς σχέσεις τῆς Αὐτονόμου πρός τήν εἰς ἥν ἀναφέρεται Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, συμφώνως πρός τά καθιερωμένα κριτήρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως.

γ) Ὁ Προκαθήμενος τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀνακοινοῖ πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί

τάς ἄλλας Αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας τήν ἀνακήρυξιν τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας.

δ) Ἡ Αὐτόνομος Ἐκκλησία ἐκφράζεται διά τῆς ἐξ ἧς ἔλαβε τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας εἰς τάς διορθοδόξους, διαχριστιανικάς καί διαθρησκειακάς σχέσεις αὐτῆς.

ε) Ἑκάστη Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία δύναται νά παραχωρῇ αὐτόνομον καθεστώς μόνον ἐντός τῶν ὁρίων τῆς κανονικῆς γεωγραφικῆς περιφερείας αὐτῆς. Εἰς τόν χῶρον τῆς Ὀρθοδόξου Διασπορᾶς δέν ἱδρύονται Αὐτόνομοι Ἐκκλησίαι, εἰ μή μόνον μετά πανορθόδοξον συναίνεσιν, ἐξασφαλιζομένην ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κατά τά πανορθοδόξως ἰσχύοντα.

στ) Εἰς περιπτώσεις ἀπονομῆς αὐτονόμου καθεστῶτος εἰς τήν ἰδίαν γεωγραφικήν ἐκκλησιαστικήν περιοχήν ὑπό δύο Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, καί, ὡς ἐκ τούτου, ἐγειρομένης ἀμφισβητήσεως ἑκατέρου Αὐτονόμου, αἱ ἐμπλεκόμεναι πλευραί ἀναφέρονται, ὁμοῦ ἤ κεχωρισμένως, εἰς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην ἵνα οὗτος ἐξεύρῃ τήν κανονικήν λύσιν ἐπί τοῦ θέματος κατά τά πανορθοδόξως ἰσχύοντα.

3. Αἱ ἐκ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Αὐτονόμου προκύπτουσαι διά τήν Αὐτόνομον Ἐκκλησίαν καί τήν σχέσιν αὐτῆς πρός τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν συνέπειαι εἶναι αἱ κάτωθι:

α) Ὁ Πρῶτος τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας μνημονεύει μόνον τοῦ ὀνόματος τοῦ Προκαθημένου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.

β) Τό ὄνομα τοῦ Πρώτου τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας δέν ἀναγράφεται εἰς τά Δίπτυχα.

γ) Ἡ Αὐτόνομος Ἐκκλησία παραλαμβάνει τό Ἅγιον Μύρον ἐκ τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας.

δ) Οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας ἐκλέγονται καί καθίστανται ὑπό τοῦ ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν βεβαίας πρός τοῦτο ἀδυναμίας τῆς Αὐτονόμου Ἐκκλησίας, ἐπικουρεῖται αὕτη ὑπό τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας εἰς ἥν ἀναφέρεται.

Σαμπεζύ, 15 Ὀκτωβρίου 2015

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/49834/